

Notat

EU's regelgrundlag for Erasmus Mundus programmet

Indholdsoversigt

1. Hvad er Erasmus Mundus programmet?
2. Hvilke EU retslige regler er Erasmus Mundus programmet omfattet af?
3. Hvilke EU regler gælder for Erasmus Mundus Master Courses?
4. Hvilke EU regler gælder for studiestipendier til 3. landsstuderende til deltagelse i Erasmus Mundus Master Courses?
5. Sammenfatning:
 - EU reglerne vedrørende optagelse/indskrivning af europæiske studerende og 3. landsstuderende på Erasmus Mundus
 - EU reglerne vedrørende opkrævning af betaling for deltagelse i programmet
 - EU reglerne vedrørende den nationale godkendelse af Erasmus Mundus programmet og for udstedelse af eksamensbeviser.

18. januar 2008

1. Hvad er Erasmus Mundus programmet?

Erasmus Mundus er et samarbejds- og mobilitetsprogram for videregående uddannelse. Formålet er at styrke kvaliteten af videregående uddannelse i Europa, at fremme den mellemfolkelige forståelse samt at gøre europæisk uddannelse kendt og efterspurgt blandt studerende og forskere uden for Europa.

Programmet er vedtaget af EU-Parlamentet og Rådet den 5. december 2003 og trådte i kraft 20. januar 2004.¹ Programperioden er fem år fra 1. januar 2004 til 31. december 2008. Den samlede budgetramme er 230 mio. euro.²

Erasmus Mundus giver støtte til følgende fire forskellige formål (aktioner):

Aktion 1: Erasmus Mundus Master Courses: Det er fælles europæiske kandidat/masteruddannelser, der er udviklet og udbudt af et konsortium af mindst tre universiteter fra tre forskellige universiteter i EU/EØS landene.

Aktion 2: Studiestipendier: Det er stipendier til 3. landsstuderende til gennemførelse af et Erasmus Mundus Master Course og stipendier til 3. landsunderviser/forskere til tre måneders undervisnings- eller forskningsophold på et af universiteterne i konsortiet. Der er ingen bestemmelser om, hvad stipendierne skal anvendes til.

Studiestipendierne udgør 1.600 euro pr. måned (10 måneder pr. år) og et engangsbeløb på 5.000 euro. Der bevilges stipendier til gennemførelse af hele Erasmus Mundus uddannelsen.

Stipendierne til undervisere/forskere udgør 4.000 euro pr. måned + et engangsbeløb på 1.000 euro.

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk
CVR-nr. 2090 5808

Sagsnr. 07-028208
Dok nr. 447346
Side 1/6

¹ EU-Parlamentets og Rådets afgørelse af 5. december 2003 om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med 3. lande (2004-2008) ([Nr. 2317/2003/EF](#))

² EU-Kommissionen har i juli 2007 fremlagt forslag til et nyt Erasmus Mundus program for perioden 2009 – 2013.

Aktion 3: Partnerskaber: Godkendte Erasmus Mundus konsortier kan få støtte til at samarbejde med universiteter uden for EU/EØS.

Aktion 4: Profilering af europæisk uddannelse: Der gives tilskud til fælles europæiske projekter, der har til formål at profilere europæisk uddannelse uden for EU/EØS.

2. Hvilke EU retslige regler er Erasmus Mundus programmet omfattet af?

Erasmus Mundus programmet er vedtaget i Rådet og EU-Parlamentet. Rådsteksten fastlægger de overordnede rammer for programmets 4 aktioner, budgetrammen og reglerne for programmets forvaltning og gennemførelse, der sker efter EU's komitologi-reglerne³.

Regler for EU-Kommissionens forvaltning

Kommissionen har det overordnede ansvar for gennemførelsen af programmet. Det skal forvaltes i overensstemmelse med den i Rådsteksten fastlagte forvaltningsprocedure. Der er bl.a. krav om nedsættelse af en Programkomite (Erasmus Mundus-komiteen) bestående af en repræsentant fra hver af medlemsstaterne og med Kommissionen som formand, som bistår Kommissionen med gennemførelsen af programmet. Universitets- og Bygningstyrelsen repræsenterer Danmark i Erasmus Mundus-komiteen.

De overordnede regler og retningslinier for Erasmus Mundus programmet udarbejdes af Kommissionen og forelægges til afgørelse i Programkomiteen. Det gælder bl.a. Call for Proposals

For så vidt angår aktion 1 skal bl.a. udvælgelseskriterier og -procedurer, udvælgelseskomiteens sammensætning og forretningsordningen samt resultaterne af udvælgelsen af aktion 1 forelægges Programkomiteen til afgørelse.

For så vidt angår udvælgelsen af aktiviteter under aktion 2, 3 og 4 skal Programkomiteen høres.

Regler for medlemsstaternes forvaltning

Medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre en effektiv gennemførelse af programmet på nationalt plan, herunder inddrage relevante partnere og søge at fjerne nationale retlige og administrative hindringer. Medlemsstaterne skal desuden udpege strukturer, der skal arbejde tæt sammen med Kommissionen. (*National Structures*). (I Danmark er CIRIUS udpeget som National Structure).

Udover selve rådsteksten om Erasmus Mundus programmet er regler og retningslinier for Erasmus Mundus aktionerne fastlagt i følgende dokumenter:

- De årlige indkaldelser af ansøgninger med ansøgningskema og -vejledning (*Call for Proposals*)

³ Rådets afgørelse af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ([1999/468/EF](#)).

- Den endelige kontrakt med godkendte konsortier, inkl. ”Financial and Administrative Handbook” for bevillingshavere
- Oplysninger og vejledning om programmet på Europa-Kommissionens hjemmeside samt på Executive Agency's hjemmeside, herunder bl.a. svar på ”Frequently Asked Questions (FAQ)”.

I det følgende redegøres for de regler og krav til Erasmus Mundus programmets aktion 1 (Erasmus Mundus Master Courses) og aktion 2 (stipendier til 3. landsstuderende), der fremgår dels af rådsteksten, dels af de af EU-Kommissionen fastlagte retningslinier for deltagelse i Erasmus Mundus støttede aktiviteter.

3. Hvilke EU regler gælder for Erasmus Mundus Master Courses? (Aktion 1)

3.a: Erasmus Mundus Rådsteksten og bilaget hertil fastlægger bl.a.:

- at et Erasmus Mundus Master Course udvikles og udbydes i et samarbejde mellem mindst tre universiteter fra mindst tre forskellige EU/EØS lande
- at en Erasmus Mundus uddannelse skal have et omfang på mellem 60 – 120 ECTS point, og den skal foregå på universiteter i mindst to af de deltagende lande
- at Erasmus Mundus uddannelsen skal føre til tildeling af to eller flere fælles akademiske grader, der er anerkendt eller akkrediteret af medlemsstaterne fra de deltagende institutioner
- at Erasmus Mundus-konsortierne skal reservere et minimum af studiepladser til 3. landsstuderende, der har fået økonomisk støtte under dette program
- at Erasmus Mundus-konsortierne skal overholde de bestemmelser, der gælder for udvælgelsesproceduren for Erasmus Mundus stipendiemodtagere
- at der gives et årligt tilskud på 15.000 euro til godkendte konsortier for en 5-årig periode
- at der udfærdiges en kontrakt for hele perioden, men der skal rapporteres og genansøges årligt.

Det er Kommissionen, der på baggrund af ekspertudtalelser og i samarbejde med Programkomiteen træffer den endelige afgørelse om udvælgelse af Erasmus Mundus Master Courses.

3.b: Den årlige indkaldelse af ansøgninger ([Call for Proposals EACEA07/07](#)) og [ansøgningskema med ansøgervejledning](#) præciserer kravene til et Erasmus Mundus Master Course:

(Oplysningerne nedenfor er fra Call for Proposals fra 2007, og det dertil knyttede ansøgningskema)

- Betegnelse konsortium bruges som betegnelse for de institutioner, der samarbejder om et Erasmus Mundus Master Course. En af de deltagende institutioner skal fungere som koordinator og skal stå som an-

søger mens øvrige institutioner er partnere i konsortiet (jf. ”Administrative and Financial Handbook”)

- Der skal være fælles kriterier for adgang og optagelse til det enkelte Erasmus Mundus Master Course, og kriterierne skal være i overensstemmelse med national lovgivning. Adgangskriterierne skal være klart beskrevet og fælles for alle institutioner, der udbyder den pågældende Erasmus Mundus uddannelse.
- Hvis der opkræves deltagerbetaling, skal den være fælles for hele Erasmus Mundus uddannelsen. Deltagerbetalingen må ikke afhænge af, hvor den studerende starter, fortsætter eller afslutter sin uddannelse. Der kan opkræves to forskellige satser for deltagerbetaling: En fælles sats for EU/EØS studerende og en anden fælles sats for 3. landsstuderende. Satsen for 3. landsstuderende skal være ens uafhængigt af, om de studerende får Erasmus Mundus stipendium eller ej. Konsortierne skal i deres ansøgning redegøre for rationalet bag satserne for eventuel deltagerbetaling, herunder hvad deltagerbetalingen er, hvordan det opkræves, og hvordan det fordeles mellem de deltagende institutioner.
- Eksaminer bestået ved en institution skal godkendes fuldt ud og automatisk ved øvrige institutioner i konsortiet.
- Erasmus Mundus uddannelsen skal kunne afsluttes med en *joint, double eller multiple degree*, der er nationalt anerkendt i de deltagende lande. En *joint degree* defineres som et fælles studieprogram, der afsluttes med et fælles eksamensbevis fra mindst to af de deltagende institutioner. *Double og multiple degrees* defineres som et fælles studieprogram, der afsluttes med to eller flere eksamensbeviser fra de deltagende institutioner. Muligheden for at give en *double degree* er et minimumskrav. Der skal vedlægges dokumentation for, at graden er officielt anerkendt i hvert af de deltagende lande og eventuelle tidsmæssige begrænsninger i anerkendelsen.

Call for Proposals beskriver desuden de kriterier, der lægges vægt på ved udvælgelsen af projekter, der kan støttes. Kriterierne kan grupperes i krav til a) kvalitet og uddannelsens tilrettelæggelse som et integreret tværnationalt forløb, b) adgangskriterier og mobilitet, herunder skal der redegøres for strategier for at tiltrække både europæiske og 3. landsstuderende, c) kvalitetssikring og evaluering, d) forvaltning mv.

4. Hvilke EU regler gælder for studiestipendier til 3. landsstuderende til deltagelse i Erasmus Mundus Master Courses? (Aktion 2)

4.a. Erasmus Mundus-programteksten og bilaget hertil fastlægger bl.a.:

Der skal tilbyde studiestipendier til højt kvalificerede 3. landsstuderende til at gennemføre et Erasmus Mundus Master Course. Det er en betingelse for stipendierne, at 3. landsstuderende har en akademisk grad. Der ydes endvidere stipen-

dier til 3. landsakademikere til gæstelærer/ gæsteforskerophold på Erasmus Mundus institutioner.

Det er Kommissionen, der træffer den endelige afgørelse om fordeling af stipendierne efter rådgivning fra Programkomiteen.

4. b. Den årlige indkaldelse af ansøgninger ([Call for Proposals EACEA07/07](#)) og [ansøgningsskema med ansøgervejledning](#) præciserer kravene for tildeling af stipendier til 3. landsstuderende til deltagelse i et Erasmus Mundus Master Course: (Oplysningerne nedenfor er fra Call for Proposals fra 2007, og det dertil knyttede ansøgningsskema)

Hvert Erasmus Mundus konsortium skal optage en fast kvote 3. landsstuderende, og de får en tilsvarende kvote Erasmus Mundus stipendier til fordeling blandt 3. landsstuderende. I 2007 var der 18 stipendier til hvert konsortium + et antal stipendier, der bevilges via Kommissionens bistandsprogrammidler (Erasmus Mundus External Windows). Det er stipendier til særlige landegrupper. Det er det enkelte konsortium, der i fællesskab indstiller 3. landsstuderende til stipendierne.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 5/6

Der er i ansøgningsvejledningen fastlagt en række andre retningslinier for fordelingen af stipendierne, idet det anbefales, at konsortierne tager hensyn til landefordeling og kønsfordeling dog under hensyntagen til det overordnede krav vedrørende den akademiske kvalitet.

5. Sammenfatning

5.a. EU reglerne for optagelse/indskrivning af europæiske og 3. landsstuderende til deltagelse på Erasmus Mundus Master Courses

Rådsteksten om Erasmus Mundus program anfører ikke direkte noget om forholdet mellem europæiske og 3. landsstuderende. Det anføres dog, at der ved revision af Kommissionens programmer skal iværksættes foranstaltninger, der kan fremme de europæiske studerendes adgang til Erasmus Mundus programmet.

I Call for Proposals og dertil knyttede dokumenter sættes som krav, at konsortier skal sikre, at der optages både europæiske og 3. landsstuderende på Erasmus Mundus programmerne.

Adgangskriterierne skal være ens for alle studerende, der optages, uafhængigt af hvor de optages, og hvor de studerer. Adgangskriterierne skal være i overensstemmelse med national lovgivning.

5. b. EU reglerne vedrørende deltagerbetaling på Erasmus Mundus Master Courses

Der er ikke i Rådsteksten om Erasmus Mundus programmet fastlagt bestemmelser eller krav om deltagerbetaling på Erasmus Mundus Master Courses.

I EU-Kommissionens Call for Proposals og dertil knyttede dokumenter samt i kontrakten med bevillingsmodtagerne fastlægges, at hvis der opkræves deltagerbetaling, skal der opkræves en ensartet sats for betaling for deltagelse i hele Erasmus Mundus programmet – uanset hvor den studerende optages og studerer. Der kan dog fastsættes forskellige satser for europæiske studerende (EU/EØS) og for 3. landsstuderende. Satsen for de to grupper skal være ens inden for den pågældende gruppe. Det enkelte konsortium skal i deres ansøgning redegøre for, hvordan satserne er beregnet, og hvordan de fordeles mellem de deltagende institutioner.

5.c. EU reglerne vedrørende den nationale godkendelse af Erasmus Mundus programmet og for udstedelse af eksamensbeviser

Rådsteksten fastslår, at et Erasmus Mundus Master Course skal føre til tildeling af to eller flere fælles akademiske grader, der er anerkendt eller akkrediteret af medlemsstaterne fra de deltagende institutioner.

I Call for Proposals præciseres, at uddannelsen skal kunne afsluttes med en *joint, double og multiple degree*, der er nationalt anerkendt i de deltagende lande. Der skal vedlægges dokumentation for, at graden er officielt anerkendt i hvert af de deltagende lande, og det skal oplyses, hvis der er eventuelle tidsmæssige begrænsninger i anerkendelsen.